

Nr 88.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa anslag till barnmorskeläroanstalterna; given Stockholms slott den 21 februari 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet hemställt.

GUSTAF.

Eije Mossberg.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 februari 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför statsrådet Mossberg.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under femte huvudtiteln, punkterna 176 och 177, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 beräkna *dels* till barnmorskeläroanstalterna: avlöningar ett förslagsanslag av 130 000 kronor, *dels* ock till barnmorskeläroanstalterna: omkostnader ett förslagsanslag av likaledes 130 000 kronor.

Jag anhåller nu att till slutlig behandling få upptaga dessa anslagsfrågor.

Bihang till riksdagens protokoll 1947, 1 saml. Nr 88.

1:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar, förslagsanslag.**

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1945/46	96 500	93 127
1946/47	96 500	—
1947/48 (förslag)	132 500	—

Barnmorskeläroanstalterna äro två till antalet, en i Stockholm och en i Göteborg. Kungl. Maj:t har den 5 maj 1939 fastställt personalförteckning för anstalterna (statsliggaren s. 310). Vidare har Kungl. Maj:t den 18 maj 1945 fastställt följande avlöningsstat för anstalterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.*A. Barnmorskeläroanstalten i Stockholm.*

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	19 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	23 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	1 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	3 000
Summa kronor		47 600

B. Barnmorskeläroanstalten i Göteborg.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	19 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	25 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	1 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2 900
Summa kronor		48 900

Samtidigt har Kungl. Maj:t förklarat, att de å avlöningsstaten upptagna anslagsposterna till arvoden och särskilda ersättningar skulle tills vidare från och med budgetåret 1945/46 disponeras på följande sätt:

Barnmorskeläroanstalten i Stockholm.

Arvoden till två tillfälliga barnmorskelärare, <i>förslagsvis</i> ...	kronor	7 000
Arvoden till två lärare i barnavård, <i>högst</i>	»	1 200
Arvode till en överbarnmorska, <i>högst</i>	»	2 300
Arvode till en instruktionsbarnmorska, <i>högst</i>	»	1 650
Arvoden till två extra instruktionsbarnmorskor, <i>förslagsvis</i> ..	»	11 400
Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	250
Summa kronor		23 800

Barnmorskeläroanstalten i Göteborg.

Arvoden till två tillfälliga barnmorskelärare, <i>förslagsvis</i> . . .	kronor	8 000
Arvoden till två lärare i barnavård, <i>högst</i>	»	1 200
Arvode till en överbarnmorska, <i>högst</i>	»	2 300
Arvode till en instruktionsbarnmorska, <i>högst</i>	»	1 650
Arvoden till två extra instruktionsbarnmorskor, <i>förslagsvis</i> . .	»	12 500
Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	250
Summa kronor		25 900

Ersättning utgår till envar av de tillfälliga barnmorskelärarna efter 500 kronor för månad samt till envar av de extra instruktionsbarnmorskorna efter 6 800 kronor för år. Till envar av de extra instruktionsbarnmorskorna utgår vidare under budgetåret 1946/47 avlöningstillägg motsvarande provisoriskt lönetillägg efter 55 kronor för månad.

I skrivelser den 31 augusti och den 9 november 1946 har *medicinalstyrelsen* framlagt förslag rörande beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår under ifrågavarande anslag.

Styrelsen erinrar inledningsvis om att för var och en av de båda anstalterna i anslagsposterna till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, inräknats bland annat arvoden till tillfälliga lärare och annan personal, som erfordrades för de under budgetåret 1944/45 tillkomna extra kurserna för barnmorskor. Styrelsen räknar med att dessa kurser måste bibehållas även under budgetåret 1947/48 för att motverka den rådande bristen på barnmorskor.

Vad angår anstalten i Stockholm erinrar styrelsen vidare om att Kungl. Maj:t den 19 juli 1946 godkänt dels nytt avtal med Stockholms stad angående upplåtelse av lokaler m. m. för anstalten, dels ock tilläggsavtal med staden angående upplåtelse av lokaler m. m. för de extra kurserna. Enligt förut gällande avtal hade överbarnmorskan och instruktionsbarnmorskan vid anstalten för sitt biträde vid sjukvården avlönats av staden men för sitt biträde vid undervisningen erhållit arvode av staten. Under förhandlingarna om det nya avtalets ingående hade från stadens sida framhållits, att nämnda båda befattningshavares biträde vid sjukvården vore av relativt ringa omfattning samt i och för sig icke kunde motivera de från staden utgående löneförmånerna. En för staden önskvärd lösning av frågan vore, att den teoretiska undervisningen skildes från sjukvården, så att barnmorskeläroanstaltens barnmorskor helt ägnade sig åt undervisningen och sjukvården helt ombesörjdes av sjukhuspersonal. Den praktiska elevtjänstgöringen bleve därigenom organiserad efter samma principer, som gällde för sjuksköterskeelevernas motsvarande utbildning. Medicinalstyrelsen hade funnit sig föranlåten att göra en utfästelse om att lämna sin medverkan till att staten skulle svara för överbarnmorskans och instruktionsbarnmorskans

hela avlöning från och med den 1 januari 1947. I enlighet därmed hade det nya, av Kungl. Maj:t godkända avtalet utformats.

Enligt från Stockholms stad inhämtade upplysningar vore — fortsätter styrelsen — innehavarna av ifrågavarande befattningar, överbarnmorskan Ellen Erup och instruktionsbarnmorskan Sigrid Sköld, ordinarie befattningshavare hos staden i lönegrupp 8 och åtnjöte vardera slutlön med 4 572 kronor för år. Å nämnda belopp, minskat med familjepensionsavdrag, 144 kronor, utginge rörligt tillägg, som från och med den 1 januari 1947 beräknades efter 62 %. I enlighet härmed skulle båda efter ingången av år 1947 vara berättigade att, utöver av statsmedel utgående arvode, uppbära 7 317 kronor vardera för år räknat.

På grund av vad i ärendet tidigare förekommit och då enligt styrelsens mening ett stadigvarande behov av en överbarnmorska och en instruktionsbarnmorska syntes komma att förefinnas vid en statlig läroanstalt i Stockholm, föreslår styrelsen, att ifrågavarande befattningshavare överföras från sin anställning hos Stockholms stad till statliga tjänster, vilka borde inrättas för deras räkning.

Vad beträffar löneställningen för de sålunda erforderliga befattningarna framhåller styrelsen följande.

De arbetsuppgifter, som enligt gällande stadga för barnmorskeundervisningen åvilade överbarnmorskan, motiverade enligt styrelsens mening samma löneställning, som tillkomme instruktionssköterska vid statens sjuksköterskeskola. I enlighet därmed syntes överbarnmorsketjänsten böra inplaceras i lönegraden A 15. Instruktionsbarnmorskan syntes skäligen böra i lönehänseende jämföras med biträdande instruktionssköterskan vid statens sjuksköterskeskola, vilken för närvarande vore placerad i lönegraden A 9. Vid ett genomförande av ett av 1944 års lönekommitté, avseende sjukvårds- och ekonomipersonal, i dess den 30 september 1946 avgivna betänkande (SOU 1946: 67) framlagt förslag om uppflyttning av sistberörda tjänst två lönegrader borde sålunda befattningen såsom instruktionsbarnmorska placeras i lönegraden A 11. I den mån eventuella förändringar i organisationen av undervisningen vidtoges, syntes frågan om befattningarnas löneställning böra upptagas till förnyad prövning. Då nuvarande överbarnmorskans och instruktionsbarnmorskans sammanlagda löneförmåner efter den 1 januari 1947, (7 317 + 2 300) 9 617 respektive (7 317 + 1 650) 8 967 kronor, överstege bruttolönen i slutlöneklassen av de för dem föreslagna lönegraderna eller 9 590 kronor respektive 7 661 kronor, borde de vid övergång till ordinarie statsanställning dels erhålla inplacering omedelbart i högsta löneklassen av vederbörande lönegrad, dels ock erhålla personliga lönetillägg å högst 30 respektive högst 1 310 kronor. I den mån deras löner sedermera på grund av lönereglering eller av annan anledning ökades, borde de personliga lönetilläggen minskas eller helt upphöra.

Styrelsen tillägger, att då de föreslagna nya ordinarie statliga tjänsterna icke kunde inrättas förrän från och med nästa budgetår, syntes överbarnmorskan och instruktionsbarnmorskan under tiden den 1 januari—den 30

juni 1947, varunder de helt skulle ägna sig åt verksamheten vid barnmorske-läroanstalten, böra med ledighet från sina ordinarie befattningar hos Stock-holms stad, utöver nu utgående särskilda arvoden, erhålla ersättning av statsmedel för på denna tid belöpande mistade löneförmåner. I enlighet med vad förut anförts skulle nämnda ersättning åt dem båda kunna be-räknas till ett sammanlagt belopp av 7 317 kronor. Mot en dylik anordning hade från stadens sida förklarats intet vara att erinra.

I anslutning till det anförda har medicinalstyrelsen beräknat medelsbe-hovet för nästa budgetår för stockholmsanstaltens del till 58 300 kronor, varav för avlöningar till ordinarie tjänstemän 32 700 kronor, för arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, 19 800 kronor, för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 1 000 kronor och för rörligt till-lägg 4 800 kronor.

Styrelsen har vidare hemställt, att den i avlöningsstaten för stockholms-anstalten för innevarande budgetår uppförda anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal måtte för bestridande av ersättning under första halvåret 1947 till överbarnmorskan och instruktionsbarnmorskan för på denna tid belöpande mistade löneförmåner få överskridas med högst 7 320 kronor.

I fråga om anstalten i Göteborg meddelar styrelsen, att över-barnmorskan och instruktionsbarnmorskan därstädes begärt höjning av de till dem utgående arvoden å 2 300 respektive 1 650 kronor. Under hänvis-ning till att de befattningshavare, vilka vore närmast jämförliga med över-barnmorskan och instruktionsbarnmorskan, nämligen föreståndarinnan och instruktionssköterskan vid Göteborgs sjuksköterskeskola, i lön åtnjöte 7 755 respektive 6 648 kronor mot 6 872 respektive 6 146 för överbarnmorskan och instruktionsbarnmorskan, föreslår styrelsen att de till sistnämnda båda be-fattningshavare utgående arvoden höjas med 500 kronor för vardera till 2 800 respektive 2 150 kronor.

I enlighet härmed har styrelsen beräknat medelsbehovet för nästa bud-getår för göteborgsanstaltens del till $(48\,900 + 1\,000)$ 49 900 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår under förevarande anslag har alltså av styrelsen uppskattats till $(58\,300 + 49\,900)$ 108 200 kronor.

I ärendet ha utlåtanden avgivits av statskontoret och allmänna löne-nämnden.

Statskontoret anför i fråga om anstalten i Stockholm, att det förefölle ämbetsverket knappast lämpligt att i nuvarande läge, då frågan om barn-morskeutbildningen inom en snar framtid torde bli föremål för statsmakter-nas prövning, binda dessas ställningstagande genom inrättande vid anstalten av ordinarie befattningar såsom överbarnmorska och instruktionsbarn-morska. Ämbetsverket föreslår i stället, att de befattningshavare, som skulle övertagas från staden och erhålla dessa tjänster, tills organisationen av

barnmorskeutbildningen fixerats anställas som arvodister på sätt medicinalstyrelsen föreslagit för tiden den 1 januari—den 30 juni 1947. Avlöningskostnaderna borde emellertid icke bestridas från två skilda anslagsposter utan i sin helhet — efter riksdagens medgivande — belasta posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. Därest särskilda tjänster skulle anses böra inrättas redan den 1 juli 1947, borde endast extra ordinarie tjänster ifrågakomma. Förslaget att placera befattningarna i fråga i 15 och 11 lönegraderna föranledde icke någon erinran från statskontorets sida.

Vad beträffar anstalten i Göteborg har statskontoret icke ansett sig kunna förorda den av medicinalstyrelsen föreslagna uppräknings av arvoden till överbarnmorskan och instruktionsbarnmorskan därstädes. Därest deras bruttolöner ansåges böra höjas och eventuellt bringas i paritet med vissa löner vid Göteborgs sjuksköterskeskola, syntes detta böra ske genom en justering av grundlönerna, vilka bestredes av Göteborgs stad. Statskontoret hade även under hand inhämtat, att en reglering av lönerna för de kommunala anstaltsbarnmorskorna i Göteborg vore under övervägande.

Allmänna lönenämnden har tillstyrkt förslaget om uppförande av befattningarna såsom överbarnmorska och instruktionsbarnmorska vid anstalten i Stockholm å ordinarie stat med inplacering i lönegraderna A 15 respektive A 11. Lönenämnden har ej heller funnit sig böra framställa erinran mot att befattningarnas nuvarande innehavare omedelbart erhöles placering i högsta löneklassen av vederbörande lönegrad. I den mån lönerna, inklusive vederbörliga tillägg, i sistnämnda löneklasser understeg till befattningshavarna för närvarande utgående avlöning, borde befattningshavarna vidare genom personliga lönetillägg hållas skadeslösa för sålunda uppkommande löneinsparning. Vid fastställande av ifrågavarande personliga lönetillägg borde man utgå från de lönebelopp, som komme att gälla vid genomförandet av den allmänna löneregleringen för statens befattningshavare. Då överbarnmorskan för närvarande åtnjöt en sammanlagd nettolön av (7 173 + 2 300) 9 473 kronor samt vid löneregleringen med placering i den lönegrad och löneklass, som motsvarade nuvarande lönegraden A 15 löneklassen 19, eller lönegraden Ca 19 löneklassen 22, skulle erhålla en nettolön av 9 696 kronor, skulle något personligt lönetillägg icke behöva utgå till henne. Instruktionsköterskan, som för närvarande åtnjöt en sammanlagd nettolön av (7 173 + 1 650) 8 823 kronor, skulle vid löneregleringen med placering i lönegraden Ca 15 löneklassen 18 — motsvarande nuvarande lönegraden A 11 löneklassen 15 — erhålla en nettolön av 7 872 kronor. Hon borde alltså erhålla ett personligt lönetillägg av (8 823 — 7 872) 951 kronor eller, efter avrundning, 960 kronor för år.

Vad beträffar anstalten i Göteborg har lönenämnden, med hänsyn till att den till överbarnmorskan och instruktionsbarnmorskan utgående totalavlönningen — från såväl staten som Göteborgs stad — väsentligen understeg

avlöningsförmånerna till motsvarande befattningshavare i Stockholm, ansett sig kunna tillstyrka bifall till förslaget om uppräknig av de statliga arvodena till ifrågavarande tjänstemän med 500 kronor för envar av dem, eller sålunda till 2 800 respektive 2 150 kronor för år.

Slutligen vill jag anmäla, att *svenska barnmorskeförbundet* i skrivelse den 3 december 1946 yrkat, att överbarnmorsketjänsten vid anstalten i Stockholm skulle placeras lägst i lönegraden A 18 och instruktionsbarnmorsketjänsten därstädes lägst i lönegraden A 15.

Vad först angår de från och med budgetåret 1944/45 tillkomna extra utbildningskurserna för barnmorskor utgår jag i likhet med medicinalstyrelsen från att dessa, med hänsyn till den alltjämt bestående bristen på barnmorskor, måste bibehållas även under nästa budgetår. De för kursernas anordnande erforderliga medlen böra därvid liksom under löpande budgetår anvisas under avlönings- och omkostnadsanslagen till barnmorskeläroanstalterna. Föredraganden.

Vad härefter beträffar överbarnmorskan och instruktionsbarnmorskan vid barnmorskeläroanstalten i Stockholm innebär — såsom framgår av den förut lämnade redogörelsen — det av Kungl. Maj:t den 19 juli 1946 godkända nya avtalet med Stockholms stad angående upplåtelse av lokaler m. m. för anstalten, att kostnaderna för avlöandet av dessa befattningshavare, vilka tidigare avlönades av Stockholms stad för sitt biträde vid sjukvården och för sitt biträde vid undervisningen erhöilo arvoden av staten med 2 300 respektive 1 650 kronor, från och med den 1 januari 1947 helt övertagits av staten. Befattningshavarna i fråga torde med anledning härav under första halvåret 1947 på sätt medicinalstyrelsen föreslagit — utöver de särskilda arvodena — böra erhålla ersättning för de avlöningsförmåner å deras ordinarie befattningar hos Stockholms stad, varom de gå miste under tjänstledighet för tjänstgöring vid barnmorskeläroanstalten. Nämda ersättning bör lämpligen bestridas från den i avlöningsstaten för anstalten uppförda anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att efter framställning av medicinalstyrelsen medgiva överskridande i erforderlig omfattning av vederbörande delposter under nämnda anslagspost.

Vad beträffar sättet för de nu ifrågavarande befattningshavarnas avlöande efter utgången av löpande budgetår har medicinalstyrelsen föreslagit, att för deras räkning från och med den 1 juli 1947 skulle inrättas ordinarie tjänster i lönegraden A 15 respektive lönegraden A 11. Med anledning härav vill jag erinra, att de inom socialdepartementet tillkallade sakkunniga för utredning angående sjuksköterskeutbildningen — 1946 års kommitté för sjuksköterskeutbildningen — i anslutning till de för utredningen meddelade direktiven upptagit även frågan om barnmorskeutbildningen till behandling. Då de förslag härom, som äro att vänta från kommittén, kunna

tänkas komma att beröra jämväl spørgsmålet om barnmorskeläroanstalternas personalorganisation, anser jag det för egen del mindre lämpligt att nu inrätta nya ordinarie tjänster vid anstalten i Stockholm. Jag är alltså icke beredd att tillstyrka medicinalstyrelsens förslag härom utan förordar i stället efter samråd med Stockholms stads sjukhusdirektion, att de båda nu ifrågasvarande befattningshavarna under nästa budgetår avlönas på samma sätt, som jag föreslagit för tiden den 1 januari—den 30 juni 1947. Befattningshavarna torde alltså jämväl under nästa budgetår böra erhålla dels arvoden å 2 300 respektive 1 650 kronor, dels ock gottgörelse för avstådda löneförmaner å de kommunala tjänsterna.

Vad beträffar barnmorskeläroanstalten i Göteborg finner jag med hänsyn till vad lönenämnden anfört och i övrigt föreliggande omständigheter skäligt, att arvodena till överbarnmorskan och instruktionsbarnmorskan höjas med 500 kronor för envar av dem eller alltså till 2 800 respektive 2 150 kronor.

Vidare synes i anslutning till den allmänna löneregleringen en uppräknings böra ske av de till de extra instruktionsbarnmorskorna — två i Stockholm och två i Göteborg — utgående arvodena. Jag förordar, att arvodena för nästa budgetår bestämmas till 7 800 kronor.

Jag övergår härefter till en beräkning av de olika i anstalternas avlöningsstat upptagna anslagsposterna.

Vad först angår *stockholmsanstalten* torde anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med anledning av den allmänna löneregleringen böra uppräknas med 8 700 kronor. Jag beräknar alltså posten till $(19\,800 + 8\,700)$ 28 500 kronor.

Under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde för arvoden till två tillfälliga barnmorskelärare och för arvoden till två lärare i barnavård böra uppföras oförändrade belopp, 7 000 respektive 1 200 kronor. För avlöning till överbarnmorskan och till instruktionsbarnmorskan i enlighet med vad jag i det föregående förordat beräknar jag förslagsvis 9 600 respektive 9 000 kronor. Delposten till arvoden till två extra instruktionsbarnmorskor torde i anledning av den av mig förordade höjningen av arvodena och med utgångspunkt — liksom under innevarande budgetår — från att undervisningen kommer att pågå högst 10 månader kunna uppskattas till 13 000 kronor. För vikariatsersättningar m. m. torde slutligen böra upptagas 200 kronor. I enlighet härmed skulle nu ifrågasvarande anslagspost för nästa budgetår upptagas till $(7\,000 + 1\,200 + 9\,600 + 9\,000 + 13\,000 + 200)$ 40 000 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal torde kunna uppföras med oförändrat belopp, 1 000 kronor.

För rörligt tillägg slutligen torde böra beräknas 1 500 kronor.

I enlighet härmed skulle det sammanlagda medelsbehovet för stockholmsanstaltens del uppgå till $(28\,500 + 40\,000 + 1\,000 + 1\,500)$ 71 000 kronor.

Vad beträffar *göteborgsanstalten* föranleder den allmänna löneregleringen en höjning av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 10 900 kronor. Posten bör alltså upptagas till (19 100 + 10 900) 30 000 kronor.

I fråga om anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föranleder höjningen av arvoden till överbarnmorskan och instruktionsbarnmorskan en ökning av medelsbehovet med tillhoppa 1 000 kronor. Vidare torde delposten till arvoden till två extra instruktionsbarnmorskor i anledning av den av mig i det föregående förordade arvodeshöjningen och med utgångspunkt — liksom under innevarande budgetår — från att undervisningen pågår högst 11 månader böra höjas med 1 800 kronor till 14 300 kronor. Övriga delposter beräknar jag till oförändrade belopp. I enlighet härmed skulle ifrågavarande anslagspost upptagas till (25 900 + 1 000 + 1 800) 28 700 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknar jag till oförändrat belopp, 1 000 kronor.

För rörligt tillägg torde böra upptagas 1 800 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för *göteborgsanstaltens* del skulle alltså uppgå till (30 000 + 28 700 + 1 000 + 1 800) 61 500 kronor.

I enlighet med de sålunda gjorda beräkningarna torde nu ifrågavarande anslag för nästa budgetår böra upptagas till (71 000 + 61 500) 132 500 kronor. Anslaget bör såsom föreslagits i propositionen nr 33/1947 anvisas under huvudtiteln V a. Inrikesdepartementet.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna följande avlöningsstat för barnmorskeläroanstalterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

A. Barnmorskeläroanstalten i Stockholm.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 28 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	» 40 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 1 500

Summa kronor 71 000

B. Barnmorskeläroanstalten i Göteborg.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 30 000
--	---------------

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor 28 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 1 800
<hr/> Summa kronor 61 500;	

dels ock till Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar för budgetåret 1947/48 under V a huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av ..... kronor 132 500

2:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader, förslagsanslag.**

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1945/46	120 000	92 313
1946/47	120 000	—
1947/48 (<i>förslag</i>)	131 500	—

Kungl. Maj:t har den 31 maj 1946 fastställt följande omkostnadsstat för barnmorskeläroanstalterna med tillämpning under budgetåret 1946/47:

Omkostnadsstat.

A. Barnmorskeläroanstalten i Stockholm.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor 100
2. Expenser, <i>förslagsvis</i>	» 3 000
3. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	» 54 000
<hr/> Summa kronor 57 100	

B. Barnmorskeläroanstalten i Göteborg.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor 100
2. Expenser, <i>förslagsvis</i>	» 3 000
3. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	» 59 800
<hr/> Summa kronor 62 900	

I skrivelse den 31 augusti 1946 har *medicinalstyrelsen* framlagt beräkningar rörande anslagsbehovet för ifrågavarande ändamål under nästa budgetår.

Vad beträffar anstalten i Stockholm meddelar styrelsen, att styrelsen under förhandlingarna med Stockholms stads sjukhusdirektion angående de under föregående punkt omförmälda nya avtalen med staden gjort den utfästelsen att i sina anslagsäskanden för budgetåret 1947/48 hemställa om anvisande av medel till en anstalts- och verksläkare för anstaltens

personal och elever. Det hade förutsatts, att någon av underläkarna vid Södersjukhuset skulle mot arvode bestrida befattningen. Vidare hade förutsatts, att medlemskap av sjukkasse skulle ställas som villkor för antagande som elev vid läroanstalten, att Stockholms stad skulle svara för elevernas sjukkasseavgifter och att statsverket skulle bestrida kostnaderna för läkarens avlöning. Bland annat med hänsyn till ovissheten beträffande löneläget omkring den 1 juli 1947 mötte svårigheter att beräkna storleken av den ifrågasatta anstalts- och verksläkarens avlöning. Vid jämförelse med motsvarande arvoden för Stockholms stads verksläkare, vilka arvoden, rörligt tillägg inberäknat, uppginge till 10 kronor per läkarvårdsberättigad befattningshavare, syntes emellertid ett arvode av 1 000 kronor per år närmast böra komma i fråga. I enlighet härmed har styrelsen hemställt, att anslagsposten till sjukvård m. m. måtte höjas med 1 000 kronor till 1 100 kronor.

I fråga om anslagsposten till expenser upplyser styrelsen, att föreståndaren för anstalten med anledning av ökade annonskostnader för erhållande av elever vid anstalten hemställt om höjning av posten med 1 500 kronor till 4 500 kronor. Styrelsen har såtillvida tillstyrkt föreståndarens framställning, att styrelsen uppräknat posten med 500 kronor till 3 500 kronor.

Vad slutligen angår anslagsposten till övriga utgifter beräknar styrelsen, att förenämnda nya avtal komme att medföra en ökning av medelsbehovet under posten från 54 000 till 65 000 kronor.

I enlighet härmed har styrelsen beräknat medelsbehovet för stockholmsanstaltens del till $(1\,100 + 3\,500 + 65\,000)$ 69 600 kronor.

I fråga om anstalten i Göteborg framhåller styrelsen, att styrelsen i princip ansåge, att en verksläkare borde anställas jämväl för denna anstalt, varom barnmorskeöverläkaren även gjort framställning hos styrelsen. Med hänsyn härtill föreslår styrelsen, att i avbidan på närmare fixerande av ersättningsbeloppet för denne läkare anslagsposten till sjukvård m. m. måtte höjas med 1 000 kronor till 1 100 kronor.

Anslagsposterna till expenser och till övriga utgifter har styrelsen upptagit till oförändrade belopp, 3 000 respektive 59 800 kronor.

Styrelsen har alltså beräknat medelsbehovet för göteborgsanstaltens del till $(1\,100 + 3\,000 + 59\,800)$ 63 900 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för barnmorskeläroanstalternas omkostnader under nästa budgetår skulle sålunda enligt styrelsens beräkningar uppgå till $(69\,600 + 63\,900)$ 133 500 kronor.

Statskontoret har i avgivet utlåtande anfört, att i och för sig intet vore att erinra mot att eleverna vid barnmorskeläroanstalterna erhöle fri sjukvård. Denna fråga syntes böra bli föremål för prövning i samband med övriga spörsmål om barnmorskeutbildningen. I förevarande sammanhang ville statskontoret dock framhålla, att — då Stockholms och Göteborgs städer tillgodogjorde sig elevernas arbete under största delen av deras elevtid mot en obetydlig pekuniär gottgörelse — det förefölle ämbetsverket ligga

närmast till hands att städerna finge svara för kostnaderna för den fria sjukvården i dess helhet.

Föredraganden.

Vad beträffar medicinalstyrelsens förslag om anvisande av medel för anställande av en anstalts- och verksläkare vid vardera barnmorskeläroanstalten vill jag framhålla, att jag givetvis icke har något att erinra mot att eleverna vid anstalterna erhålla fri läkarvård. Ifrågavarande spörsmål torde emellertid, med beaktande av vad statskontoret anfört, böra närmare övervägas i samband med pågående utredning rörande barnmorskeutbildningen. Jag är därför icke beredd att nu tillstyrka styrelsens förslag om anvisande av medel för ändamålet. I övrigt biträder jag medicinalstyrelsens beräkningar och uppskattar alltså medelsbehovet för nästa budgetår under föresvarande anslag till 131 500 kronor, varav för stockholmsanstalten 68 600 kronor och för göteborgsanstalten 62 900 kronor. Anslaget torde i enlighet med vad som förordats i propositionen nr 33/1947 böra anvisas under huvudtiteln V a. Inrikesdepartementet.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Barnmorskeläroanstalterna*: *Omkostnader* för budgetåret 1947/48 under V a huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av ..... kronor 131 500.

Med bifall till vad föredragande statsrådet sålunda under punkterna 1:o) och 2:o) med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gösta Kahm.